

מסורת הש"ס

(א) חתול ב. חמורה ב.
(ב) פסחדין סג. חמור ד.
סג. כז. שמועה ב. זמנים
סג. חמורה ב. (ג) חמורות
לג. לז. לז. ב. דיק עג.
(ד) ב. דיק עג. (ה) חמורות
לז. לז. (ו) פסחוס ב. לו. זמנים
לז. (ז) חמור' חמור' דיק.
דיה נאטון. (ח) חמור' ב.
(ט) עזר' לו. (י) פסחוס ב.
(יא) עזר' ב. עזר' ב. (יב) חמור'
יג. ב. כפיל טקפ. לז.
(יג) חמור' חמור' קל. יג.
דיה חמור'. (יד) חמור' ד.
סג. עזר' לז. (טו) חמור' ב.

(א) נִסְּךָ דָּרַח אֶחָד כֶּבֶד
לְעֵצָה יָדִי שְׂמִינִי אֶתְּךָ
אֶפְרָיִם, יִיָּבֵז וְזֶה גִּי' חֹסֶן:
(ב) שֶׁם דְּלֹמֶר שְׁמוּאֵל
בְּמִנְאֵפִים כִּלְכֵּל יִלְוֹת ו'
נִמְחָק: (ג) הַיּוֹם' דִּישׁ
כִּבְלָה וְסִ' וְלֹאֵת תַּנָּה תִּנִּי
מִשְׁלֵם וְקֹאמֶר כֶּבֶד
לְעֵצָה יִיָּשׁ דְּהִכִּי אִיהָא
כּוֹפֵר הַזּוֹנוֹעַ דָּף קֵל
עִיב תַּנָּה תִּנִּי יִשְׁלֵם וְלֹא
אִמְרִית לְמַעַם מַסְדִּימ:

רש"י ד"ה רבא אמר וכו' אי תפס לא מסקינן, ע"י בעורי אבן חגיגה כאלוהי שהם דף י ע"כ ד"ה נפש ובהל"י החושן רמ"י כח:

[illegible]

ממשם לא יתליפנו (ויקרא כו) והא הכא דדיבור צלמח הוא ולקי. אלמא עקימת שפתיס שאדס מגיד צשפסיו מעשה הוא: ר' יהודה (ד. א.) צמח מוכח ממינת לה (ומסו דף ז') על תומירו מיתמי ויהימר ממנו עד צברק(ט) צה הכמו ליתן עשה אחר לא תעשה לומר שאין לוקין עליו(ט) שניק לעשה הוא. עטמח דצח הכמו הא ללאו הכי לקי המומיר ואע"ג דאין צו מעשה: לאסוי יורש. ואם המיר צברקן לאינו מיתמ אפי' מומר: יורש אינו ממיר. ואם המיר אינו מומר וטעמח מפרש צמורה צריס פ"ק (דף ג.) ג' קבין לחמור. קן שומר חממים אכילמו: ה"ג ופא אין לוקה וסא ואין לוקה ומשלס. דהוי ללוה שמי רשעיתו ומכיר (דברים כ) כדי רשעמו: ר"מ היא. צמס' מכות (דף ז.) מעדין אלו על איס פלוני שחיב לחסירי מאמים וזו לוקין וטעמלחן און נגמלו ומומין: רבא אמר אפסו אסרה מורכ אפילו על פס עליו.

ופשטי להו לאיסורא
 דלאו כהלכתא בעו
 העיסה בחלב ופשטי
 דתניא "אין לשין א
 לש כל הפת כולה אם
 כיוצא בו "אין טשין
 טש כל הפת כולה א
 התנור ואידך בעו מ
 ושאנו מינו לדרו ופש
 כהלכתא "דאמר שמ
 שיראו בדרך המנאפס
 כמכחול בשפופרת מ
 אמי "אילו נאמר "ב
 אוכר לא יאהו אדם
 עליה זכר ת"ל כלאי
 אחיה נמי לא מאי
 קרי לה אחיה "ליש
 יהודה "מין כמנינו מ
 בשפופרת ואפילו מש
 בעבדיתה טריד מתו

הרגל עבירה. שלא יאכל בשר עמה: עשין. טעין. מין ואשניו. מינו. והן זכר ונקבה: מהו להכניס לריר. מי הוי כמכביע בלחם או לא עד שיאחז הוא בעצמו אבר הזכר ויכניס: ופסיו לכו לאיסורא. שלא לחלו: כמאפסוס. מעדין עליהם העדים לחייבן מיתה ומלקות ושיטכנו או על או כדרך מלאכה ואל"ל לעדים שיאחזו במכחול בשפופרת דלא חזקתאן מורה להסתכל כ"כ: בכלאים. אינו חייב עד שיכניס בידו אבר הזכר בנקבה במכחול בשפופרת כדרך בני אדם להכניס מין בצינו: מכחול. קיים או כנף שמכניסין בשפופרת חלולה שהכחול לתוכה ומאחיזין מן הכחול במכחול ומעביר על היין: ולא נאמר בהסמך לא תרביע. ולא נאמר בלאים הייתי אומר לא יאחז את הבהמה בקרניה בשעה שעולה עליה אבר ואשניו מין בצינו מ"ל וכו': ואשניו משום פריטותא אין כאן. משום דשמה יבא לריר ההורוד דבר דלממירין (ע"ז דף כ:) לא יסתכל בחמור ובחמורה בחיור ובחירה בשעה שהן מזויגין ונוקדין זה עם זה דהסם כשאני שלו שאני צריך לסייע אליו הלא צעדיהם עריל ורמז מהרהר: תמני

לֹא לְאִיִּהֶמָּא הִבָּא צִחְסָתָא אֲמֵן דְּרֵינֵי שְׁבִדְוֵי לְנוּסָן וְאִ"ת דְּאֲמֵן

[illegible]

(6) לא שאדם רשאי להמיר אלא "שאם המיר מומר וסופג את הארבעים א"ל הא מני ר' יהודה היא דאמר (7) לאו שאני בו מעשה לוקין עליו ומי מצית מוקמת לה כר' יהודה והא קתני רישא "הכל ממירין אחד האנשים ואחד הנשים והוינן כה הכל לאתויי מאי "לאתויי רש ודלא כר' יהודה דאי כר"י האמר יורש אינו ממיר יורש אינו סומך האי תנא סבר לה כוותיה בחדא ודלש עליה בחדא ת"ר 'ההוסף את הפרה ופסיק בה לוקה ומשלם ד' קבין לפרה וג' קבין לחמור ויהא אינו לוקה ומת 'ואינו לוקה ומשלם אמר אביי הא מני ר"מ היא דאמר (8) לוקה ומשלם (9) רבא אמר (10) אתנן אסרה תורה 'ואפילו בא על אמו רב פפא אמר (11) מישעת משיבה אחייב לה במונותיה ומולקא לא לקי עד שעת חסימה אמר רב פפא הני מילי בעו מינאי דבי רב פפא בר אבא ופשטי להו לאיסורא חזא כהלכתא וחזא דלאו כהלכתא בעו מינאי מהו ללוש את העיסה בחלב ופשטי להו לאיסורא כהלכתא דתניא "אין לשין את העיסה בחלב ואם לש כל הפת כולה אסורה מפני הרגל עבירה כיוצא בו "אין טשין את התנור כאליה ואם מש כל הפת כולה אסורה עד שייסק את התנור ואידך בעו מינאי מהו להכניס מין ושאינו מינו לדיד ופשטי להו לאיסורא דלאו כהלכתא 'דאמר שמואל (12) 'ובמנאפים עד שיראו בדרך המנאפים 'ובכלאים עד שיכנסו כמבחול בשפופרת מתיב רב אחדרבי בר אמי "אילו נאמר 'בהמתך לא תרביע הייתי אומר לא יאחזו אדם הבהמה בשעה שעולה עליה זכר ת"ל כלאים לאו מכלל דכלאים אחוזה נמי לא מאי אחוזה הכנסה ואמאי קרי לה אחוזה "לישנא מעליא (13) אמר רב יהודה "מין במינו מותר להכניס כמבחול בשפופרת ואפילו משום פריצותא ליכא מ"מ כעבדתיה טריד מתיב רב אחדרבי בר אמי אילו

יר אלא "שאם המיד
עים א"ל הא מני ר'
שאין בו מעשה דוקן
להי' רב' יהודה ונא

הא מני ר"ם הא דאמר לוקה ומשלים. ומימה דלג שמעין ליה לר"מ אלג כפ"ק דמכות וק"ד. ושם דלוקן גבי עדים וזממין והסם ילק ליה ר"מ ממזלתי שם עד דלוקה ומשלים ופירין מה למזליא שם רע שכן קנס ומשני סבר לה כרזי קעניא דלמר עדים וזממין קנסא היא א"כ הכא דהוא ממונא מנלן דלוקה ומשלים וי"ל דהא לרבינן ק"ל לוקה ומשלים היינו מנדי רשעוה דכתיב גבי עדים וזממין דרשנין מיניה משום רשעה אחת אחת מחייבו וזי אחת מחייבו משום שתי רשעוהי אלז ר"מ דסבר דעדים וזממין קנסא וזי ר"מ ממונאי שם עד דלוקין ומשלמין א"כ הו ליכא לדידיה לזאוקמי כדי רשעוה אלג במימה ומלקות ודלכא דוכחא ליה ילקה ומשלים ולה"ק דהכא דוכחא דלג ליה לר"מ דלוקה ומשלים זאת והא אכתי איכא לזאוקמי כר"מ כדי רשעוה במלקות וזממין כנון דבדיה דמסדיה עדות שקר קרשו שירזין קל שום אלס דהני משלמין אינס קנס וליכא למילעל ממונאי שם עד וי"ל

לדעתו של ר' אברהם אבן עזרא, המפרש
המפורסם ביותר של המשנה, נאמר
הוא (ב) "ובמאפיקים עד שיכניסם
ויובכלאם עד שיכניסם
ע"ב רב אחדבוי בר
תנח לא תרביע הייתי
בהמה בשעה שעולה
לאו מכלל דכלאים
החזירה הכנסה ואמאי
א מעליא ^י אמר רב
הר להכניס במכחול
פריצותא ליבא מ"ט
רב אחדבוי בר אמי
אילו

חיבין ללאת ידי שמים וי"ל דהם לא ראו ללאת ידי שמים אלא הו' סטורין שבדין חיבין להחזיר ולכך לא קבלוהו וא"ת תנא תני (ו) יסלם ואת אמתה דמדת חסדיות שני כאן (ו) וי"ל דיסלם משמע שפי לזון חיוב וממלס אי נמי ההם פריך משום דאפילו ללאת ידי שמים איתו חיוב אבל הכא דחייב ללאת ידי שמים חיובא מעליה הו' וספרי קמי משלם ועוד ר"ל פ"ס שמוך הסודי דה"ק תנא תני יסלם דברי ר"א ורבנן פליגי עליה ואי מדת חסדיות קאמר לא הו' פליגי עליה: **אתנן** אסרה תורה אפי"ו בא ע"א אבו. דעיקר אתנן בעריות כתיב דזונה מחיבין כריתות היא ובתמורה נמי סופ"ק (דף ה) נמרין תועבה עריות וי"מ דנפקא ל"ו מדתנין ציבמות (דף טז) וס"א יסול ל"ו אתנן כלל ומחזיר וזנה מיל' גס שניסה שפך ולא ר' ומדאזטרין קרא למעט אתנן כלל אע"ג דרובע בהמה קס ליה דדרבה מיניה ש"מ דאתנן אסרה תורה אפילו בא על אמו ואין נראה דמי כתיב ב' ולא ר' שניסה כתיב וינאס ב' ולא ג' ולא אחי למעוטי אלא מחזיר וזנה וא"ת והא איכא לאוקמה קראי בלאו היכל מעליה וזנה וטעמיה לבקך או לאכילך ללא קיס ליה דדרבה מיניה וי"ל דאית אסר אלא בדקאי כבתייה בשעת ביאה כדאמר בפ' בתרא דע"ז (פ"א) ללאת ידי שמים אע"ג דקס ליה דדרבה מיניה והא משמע במרובה דדרבה מיניה וי"ל דכתיב דחלר קני לה קנין גמור לא היה לו ליהשכ **א"ת** ש"ב הכה כותה אסורה עד שיוכח התורה. תימה למה לי ל"ו דף ק"א: דגיס שלם בקשרה דמותר לאכלן בסותא ושם משמע אפי"ו מינו מנחה משמואל דעליה איסורא מדרבנן כדמחל לא איירי אלא י' להורגם דהאח מייתי לה בפ"ק דמכות (דף י.) גבי אס היינו שם תימה כיון דלא איירי קרא אלא בכלאים מנגן לאסור הכנסה מין דלא חרביה הכנסה מיניה אלא משום הכי נקט אחיה דלהכנסה דל דבר עד דרריש משמע בפ"ק דע"ז (דף י.) שאלה יאסכל לא ארס לא שנה שנהתחו לו לזה ולכתיב מותר לא חרביה כדאח בלס איירי ענין:

[illegible]

וְאֵת חֻקֵּי תִשְׁמֹר
בְּהִמָּתֵךְ לֹא תִרְבֶּעַ
כְּלָאִים שׂוֹדֵךְ לֹא תִחְרַע
כְּלָאִים וּבְגָד כְּלָאִים
שֶׁעֲשָׂנוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ:
וְיִקְרָא יֵט יֵט